

Рейтинговий звіт BRSP 003-008 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Бориспіль
Тип кредитного рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	04.12.2007 р.
Дата оновлення:	21.06.2011 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA
Прогноз кредитного рейтингу:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг позичальника ґрунтується на результатах аналізу протягом 2010 року економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної у розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	04.12.2007	21.06.2011
Рівень рейтингу	uaA	uaA
Прогноз	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaA** характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності означає чутливість до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу м. Борисполя підтримується:

- зростанням доходної частини бюджету міста та високим рівнем бюджетної забезпеченості міста у 2010 році, який суттєво перевищує середнє значення по країні, а також відповідні показники більшості міст України з аналогічним адміністративно-територіальним статусом та сумірною чисельністю населення;
- географічним положенням міста, яке розташоване на відстані 35 км від м. Києва та поблизу якого знаходиться найбільший міжнародний аеропорт України: ДП «МА «Бориспіль» та підприємства, які розташовані на його території (найбільші роботодавці регіону, що формують значну частину податкових та неподаткових надходжень до міського бюджету);
- низьким рівнем прямого боргового навантаження на бюджет міста та помірним рівнем його запланованого зростання в майбутньому;
- покращенням соціально-економічного розвитку міста, що позитивно впливає на збалансованість бюджетних показників.

Рівень кредитного рейтингу м. Борисполя обмежується:

- невисоким рівнем виконання уточненого плану за закріпленими доходами загального фонду бюджету міста в 2010 році;
- високим рівнем зношеності об'єктів інженерної, транспортної інфраструктури міста та житлового фонду і необхідністю здійснення значних капітальних вкладень у їхнє відновлення.

Резюме

Цей аналітичний звіт розкриває основні зміни, які відбувалися протягом 2010 року в соціально-економічній та фінансовій сферах міста Борисполя та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Бориспільської міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом 2006-2010 рр. наведено нижче у таблиці.

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Борисполя¹

Показник	Од. виміру	2006	2007	2008	2009	2010	Темп росту*, %
Чисельність наявного населення (на кінець періоду)	тис. осіб	56,3	56,7	56,9	57,6	58,3	101,2
Середньомісячна заробітна плата	грн.	1 828,9	2 201,0	2 853,3	3 465,9	4 045,0	116,7
Заборгованість з виплати заробітної плати (на кінець періоду)	тис. грн.	0,0	0,0	0,9	1,4	1,5	110,6
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах	млн. грн.	373,5	436,5	532,1	548,7	563,6	102,5
Інвестиції в основний капітал	млн. грн.	766,2	786,0	844,9	644,4	619,4	96,1
Прямі іноземні інвестиції (на кінець періоду)	млн. дол. США	27,8	44,9	59,2	72,3	105,3	112,4
Зовнішньоторговельний оборот	млн. дол. США	185,0	320,7	542,6	502,1	785,3	156,4
Введено в експлуатацію житла	тис. кв. м	45,4	47,0	29,6	23,9	46,2	193,3
Обсяг роздрібного товарообороту	млн. грн.	343,3	436,1	593,5	1 137,4	1 431,3	113,0

* 2010 р., порівняно з 2009 р. (аналогічним періодом 2009 р.)

Джерело: Відділ економіки Виконавчого комітету Бориспільської міської ради

Населення, трудові ресурси та ринок праці

Протягом останніх років у м. Борисполі спостерігалась позитивна динаміка чисельності наявного населення, яка забезпечувалась за рахунок як міграційного, так і природного приросту. На кінець 2010 року чисельність наявного населення міста складала 58,3 тис. осіб.

У соціальному розвитку м. Борисполя протягом 2010 року зберігаються позитивні тенденції, які проявляються у зростанні чисельності населення, збільшенні середньомісячної заробітної плати та збереженні високого рівня зайнятості. Слід зазначити, що позитивна динаміка соціального розвитку міста зумовлюється, переважно, наявністю стабільного попиту на трудові ресурси з боку підприємств транспортного комплексу, зокрема, ДП «МА «Бориспіль». Водночас у місті

¹ Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного заокруглення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових

зберігається суттєва залежність динаміки соціального розвитку від ефективної діяльності зазначеного підприємства.

Промисловість

Промисловий комплекс м. Борисполя у 2010 році демонстрував позитивні зрушення. Про це свідчить зростання обсягу реалізації промислової продукції, а також зовнішньоторговельного товарообороту. Продукція промислових підприємств міста переважно орієнтована на зовнішні ринки, у розрахунку на 1 мешканця обсяги зовнішньоторговельного товарообороту перевищують середнє значення по країні у 5,5 рази. Слід зазначити, що промисловий комплекс міста представлений здебільшого невеликими підприємствами, попит на продукцію яких є відносно стабільним та суттєво не залежить від коливань ринкової кон'юнктури.

Транспорт

Підприємства транспортного комплексу та суміжних галузей визначають економічний профіль міста, є найбільшими роботодавцями регіону та формують переважну частину податкових і неподаткових надходжень до міського бюджету. У 2010 році ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» та основні суміжні підприємства, що здійснюють діяльність на його території, забезпечили понад 30% надходжень до загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів, що свідчить про досить високий рівень галузевої концентрації за джерелами наповнення міського бюджету. Особливого значення розвиток аеропорту «Бориспіль» набуває у контексті підготовки до проведення фінальної частини Чемпіонату Європи з футболу 2012 року. Слід зазначити, що модернізація Аеропорту «Бориспіль» здійснюється досить високими темпами, зокрема, у вересні 2010 року в Аеропорту було відкрито новий термінал «F».

Інвестиційно-будівельна діяльність

Динаміка основних показників інвестиційної діяльності у м. Борисполі, як і раніше, визначається інвестиційною активністю ДП «МА «Бориспіль». Зокрема, у зв'язку з проведенням робіт зі спорудження нових терміналів в Аеропорту, обсяг інвестицій у основний капітал, освоєних у місті протягом 2010 року, склав 619,4 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця було у 3,2 рази більше за середнє значення по країні.

Бориспіль зберігає у 2010 році високий рівень інвестиційної привабливості для іноземних інвесторів. Станом на 01.01.2011 р. в економіку Борисполя було залучено 105,3 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, що у розрахунку на одного мешканця є у 1,8 рази більшим, ніж у середньому по країні.

Житлово-комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Борисполя притаманна низка проблем, типових для переважної більшості міст України. Це зношеність основних засобів, необхідність реконструкції об'єктів житлового фонду та покращення фінансового стану підприємств ЖКГ. Платіжна дисципліна населення міста у частині сплати за житлово-комунальні послуги протягом 2010 року практично не змінилась та перебуває на досить високому рівні – як і раніше, особові рахунки сплачуються на рівні, близькому до 100% від суми нарахувань. Обсяг простроченої заборгованості за спожиті житлово-комунальні послуги протягом 2010 року зріс, проте у розрахунку на одного мешканця залишається на помірному рівні.

Комунальна власність та земельні відносини

Протягом 2010 року в м. Борисполі відбулось збільшення обсягів надходжень до бюджету розвитку, що було пов'язано, з суттєвим зростанням надходжень від реалізації земельних ділянок (у 3,8 рази). Зусилля міської влади, спрямовані на активне використання земельних та майнових ресурсів територіальної громади шляхом передачі їх в оренду, позитивно впливають на динаміку надходжень власних доходів загального фонду бюджету, що дозволяє частково компенсувати недовиконання плану за надходженнями закріплених доходів.

Бюджет міста

Для повного та всебічного вивчення показників бюджет міста Борисполя було представлено у форматі бюджетного балансу.

Бюджет м. Борисполя за результатами 2008-2010 рр. у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

Показник	2008			2009			2010		
	заг. фонд	спец. фонд	всього	заг. фонд	спец. фонд	всього	заг. фонд	спец. фонд	всього
Операційні надходження	145 623,0	16 136,5	161 759,5	149 746,0	17 971,6	167 717,6	174 732,8	22 158,8	196 891,6
Операційні видатки	148 739,8	8 211,9	156 951,7	157 953,8	15 974,2	173 928,0	179 919,5	15 766,4	195 685,9
Операційний баланс	-3 116,8	7 924,6	4 807,8	-8 207,8	1 997,4	-6 210,4	-5 186,8	6 392,4	1 205,6
Фінансовий дохід	5 334,0	0,0	5 334,0	2 724,8	0,0	2 724,8	1 573,8	0,0	1 573,8
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	302,9	0,0	302,9	1 211,8	0,0	1 211,8	1 211,8	0,0	1 211,8
Фінансовий баланс	5 031,1	0,0	5 031,1	1 513,0	0,0	1 513,0	362,0	0,0	362,0
Поточний баланс	1 914,3	7 924,6	9 838,9	-6 694,8	1 997,4	-4 697,4	-4 824,7	6 392,4	1 567,7
Капітальні надходження	0,0	3 621,5	3 621,5	3,8	7 087,3	7 091,1	24,7	5 365,0	5 389,6
Капітальні видатки	13 988,9	17 162,8	31 151,7	9 392,5	11 860,3	21 252,7	3 154,9	8 970,8	12 125,7
Капітальний баланс	-13 988,9	-13 541,3	-27 530,2	-9 388,7	-4 773,0	-14 161,6	-3 130,2	-3 605,8	-6 736,0
Баланс після капітальних видатків	-12 074,6	-5 616,7	-17 691,3	-16 083,5	-2 775,6	-18 859,1	-7 954,9	2 786,6	-5 168,3
Надання пільгових кредитів (з урахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Профіцит/дефіцит	-12 074,6	-5 616,7	-17 691,3	-16 083,5	-2 775,6	-18 859,1	-7 954,9	2 786,6	-5 168,3
Фінансування	12 074,6	5 616,7	17 691,3	16 083,5	2 775,6	18 859,1	7 954,9	-2 786,6	5 168,3
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Бориспільської міської ради

Показник ліквідності бюджету за наслідками виконання загального фонду бюджету у 2010 році перебував на помірному рівні – 3,2% (проти 4,8% у 2009 році). Показник ліквідності за спеціальним фондом за наслідками виконання бюджету у 2010 році зріс до 65,2% (для порівняння у попередньому році цей показник становив 47,9%).

Виконання доходної частини бюджету міста

Протягом 2010 року зберігалась тенденція до збільшення доходної частини бюджету Борисполя, що позитивно впливає на бюджетну забезпеченість міста. Так, за підсумками 2010 року індикатор бюджетної забезпеченості міста перебував на високому рівні (2 875,7 грн. у розрахунку на 1 мешканця) та перевищував середнє значення по країні, а також відповідні значення багатьох інших міст України, сумірних з Борисполем за масштабами та адміністративно-територіальним статусом.

У 2010 році спостерігалася позитивна динаміка надходжень більшості основних надходжень як загального, так і спеціального фондів бюджету міста. Основним джерелом доходної бази м. Борисполя є надходження податку з доходів фізичних осіб, які становлять понад 70% загальних доходів бюджету без урахування трансфертів. Виконання уточненого річного плану за цим податком на рівні 92,3% негативно вплинуло на динаміку доходів бюджету міста в цілому. Водночас суттєве

перевиконання уточненого плану за іншими статтями доходів, зокрема, власними надходженнями бюджетних установ та організацій, а також цільовими фондами, дозволило компенсувати втрати бюджету в частині податку з доходів фізичних осіб.

ДП «МА «Бориспіль» зберігає статус найбільшого платника податків до місцевого бюджету. У 2010 році Аеропорт та основні суміжні підприємства, що здійснюють діяльність на його території, забезпечили близько 40% надходжень податку з доходів фізичних осіб у частині, що зараховується до бюджету м. Борисполя.

У м. Борисполі зберігається високий рівень бюджетної дисципліни, про що, зокрема свідчить співвідношення обсягу недоїмки за податками та зборами станом на 01.01.2011 р. до фактично виконаного у 2010 року обсягу податкових надходжень бюджету міста – 0,8%.

Виконання видаткової частини бюджету міста

Затверджений на 2010 рік з урахуванням змін план за видатками бюджету м. Борисполя без урахування трансфертів до бюджетів інших рівнів та коштів, що передаються до спеціального фонду, було виконано за підсумками 2010 року на 98,4%. На це вплинув невисокий рівень виконання окремих доходних джерел бюджету, а також перерахувань окремих трансфертів з Державного бюджету. Разом з цим, слід зазначити, що обсяг кредиторської заборгованості бюджету м. Борисполя знизився протягом року та станом на 01.01.2011 р. є незначним.

Структура видаткової частини бюджету міста за економічною класифікацією у 2010 році продовжувала змінюватись у бік зростання питомої ваги поточних видатків. А отже, основними напрямками спрямування коштів у місті є наразі першочергові поточні витрати.

Боргові зобов'язання

Обсяг консолідованого боргу м. Борисполя станом на 01.01.2011 р. дорівнює 16,7 млн. грн. У 2010 році Бориспільська міська рада своєчасно та у повному обсязі здійснює обслуговування своїх прямих боргових зобов'язань.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Борисполя підтверджено на рівні **uaA**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

О. К. Самойлова

Старший фінансовий аналітик

І. А. Веремєнко

Додаток до рейтингового звіту №1

Бюджет м. Борисполя у 2006-2010 рр. в форматі бюджетного балансу, тис. грн.

Показник	2006	2007	2008	2009	2010
Податкові надходження	56 583,9	104 297,5	119 373,3	124 429,4	141 522,3
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	6 113,5	11 230,8	13 160,9	12 379,8	19 322,8
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів	13 960,9	21 376,6	29 225,3	30 908,3	36 046,5
Операційні надходження всього	76 658,2	136 904,9	161 759,5	167 717,6	196 891,6
Поточні видатки	38 337,0	52 498,4	73 069,7	76 465,2	87 447,0
Субсидії та поточні трансферти	26 126,4	42 087,5	83 881,9	97 462,8	108 238,9
Операційні видатки всього	64 463,3	94 585,9	156 951,7	173 928,0	195 685,9
Операційний баланс	12 194,9	42 319,0	4 807,8	-6 210,4	1 205,6
Фінансовий дохід	161,3	2 022,8	5 334,0	2 724,8	1 573,8
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	302,9	1 211,8	1 211,8
Фінансовий баланс	161,3	2 022,8	5 031,1	1 513,0	362,0
Поточний баланс	12 356,2	44 341,8	9 838,9	-4 697,4	1 567,7
Капітальні надходження	7 038,4	2 620,0	2 787,7	2 651,0	5 233,0
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	0,0	833,8	4 440,1	156,7
Капітальні надходження всього	7 038,4	2 620,0	3 621,5	7 091,1	5 389,6
Капітальні видатки	6 494,9	12 384,4	28 606,1	16 164,8	11 532,5
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	549,0	967,0	89,0	647,8	593,1
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	0,0	0,0	2 456,6	4 440,1	0,0
Капітальні видатки всього	7 043,9	13 351,4	31 151,7	21 252,7	12 125,7
Капітальний баланс	-5,5	-10 731,4	-27 530,2	-14 161,6	-6 736,0
Баланс після капітальних видатків	12 350,7	33 610,4	-17 691,3	-18 859,1	-5 168,3
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Профіцит/дефіцит	12 350,7	33 610,4	-17 691,3	-18 859,1	-5 168,3
Фінансування	-12 350,7	-33 610,4	17 691,3	18 859,1	5 168,3
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Бориспільської міської ради

Фінансування бюджету м. Борисполя у 2006-2010 рр., тис. грн.

ПОКАЗНИК	2006	2007	2008	2009	2010
Профіцит/дефіцит	12 350,7	33 610,4	-17 691,3	-18 859,1	-5 168,3
Фінансування	-12 350,7	-33 610,4	17 691,3	18 859,1	5 168,3
Зміни залишків	-9 370,3	-13 122,0	22 299,3	-16 524,9	-1 721,7
залишок на початок року	3 602,0	12 972,3	26 094,4	3 795,1	20 319,9
залишок на кінець року	12 972,3	26 094,4	3 795,1	20 320,0	22 041,6
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	6 890,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0	6 890,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	-2 960,0	-19 857,0	-13 608,0	35 384,0	1 041,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	6 680,0	51 496,0	40 879,0	14 191,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	2 960,0	26 537,0	65 104,0	5 495,0	13 150,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	9 000,0	0,0	0,0
Запозичення	0,0	0,0	9 000,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	-20,3	-631,4	0,0	0,0	-1 041,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Бориспільської міської ради

Додаток до рейтингового звіту №3

Графік виплати відсотків за облігаціями Бориспільської міської ради обсягом 9 млн. грн.

Порядковий номер відсоткового періоду	Дата початку та закінчення виплат відсоткового доходу	Тривалість відсоткового періоду, днів	Річна відсоткова ставка, %	Обсяг виплат на всю кількість облігацій, тис. грн.
1	21.10.2008	91	13,5	302,94
2	20.01.2009	91	13,5	302,94
3	21.04.2009	91	13,5	302,94
4	21.07.2009	91	13,5	302,94
5	20.10.2009	91	13,5	302,94
6	19.01.2010	91	13,5	302,94
7	20.04.2010	91	13,5	302,94
8	20.07.2010	91	13,5	302,94
9	19.10.2010	91	13,5	302,94
10	18.01.2011	91	13,5	302,94
11	19.04.2011	91	13,5	302,94
12	19.07.2011	91	13,5	302,94
13	18.10.2011	91	13,5	302,94
14	17.01.2012	91	13,5	302,94
15	17.04.2012	91	13,5	302,94
16	17.07.2012	91	13,5	302,94
17	16.10.2012	91	13,5	302,94
18	15.01.2013	91	13,5	302,94
19	16.04.2013	91	13,5	302,94
20	16.07.2013	91	13,5	302,94
Всього	-	1 820	13,5	6 058,80

Джерело: Проспект емісії облігацій внутрішньої місцевої позики м. Бориспіль